

Název předpisu

Správa výzkumných dat na České zemědělské univerzitě v Praze

Druh předpisu

Směrnice rektora

Pořadové číslo
předpisu

19/2026

Účinnost od

23. 7. 2026

Účinnost do

[Účinnost do]

Ve znění novely

Nerelevantní

Stručný popis

Předpis stanovuje závazná pravidla pro správu výzkumných dat, základní zásady jejich správy, povinnosti a odpovědnosti osob zapojených do vědeckovýzkumné činnosti a popisuje institucionální podporu a infrastrukturu poskytovanou na ČZU.

Odborný garant

LIB - ředitel/ka

Schválil

Nerelevantní

Datum

[Datum schválení]

Vydal

prof. PhDr. Michal Lošťák,
Ph.D., rektor

Datum

23. 7. 2026

Obsah

Obsah	2
Správa výzkumných dat na České zemědělské univerzitě v Praze	3
Úvodní ustanovení	3
Definice pojmů	4
Povinnosti a odpovědnosti	6
Zásady správy výzkumných dat	8
Požadavky na správu výzkumných dat v jednotlivých fázích životního cyklu výzkumných dat	8
Duševní vlastnictví a vlastnictví výzkumných dat	10
Právní rámec a etické požadavky	11
Závěrečná ustanovení	12

Směrnice rektora

Č. 19/2026

Správa výzkumných dat na České zemědělské univerzitě v Praze

Článek 1

Úvodní ustanovení

- (1) Tato směrnice je platná pro Českou zemědělskou univerzitu v Praze a všechny její součásti (dále též jen „ČZU“) a stanovuje závazná pravidla pro správu výzkumných dat ve všech fázích jejich životního cyklu – od plánování a sběru až po sdílení, dlouhodobou archivaci a případné vyřazení.
- (2) Výzkumná data jsou nedílnou součástí vědeckého poznání a jejich kvalitní správa je základním předpokladem transparentnosti, opakovatelnosti a důvěryhodnosti výzkumu. V kontextu otevřené vědy představuje správa výzkumných dat, jejich zpřístupnění a ochrana klíčový prvek moderní vědecké infrastruktury, odpovědného výzkumu a společenské relevance vědy. ČZU se jako veřejná výzkumná instituce hlásí k těmto hodnotám a podporuje jejich systematické zavádění napříč všemi obory.
- (3) Směrnice je zpracována v souladu zejména s těmito právními předpisy a dokumenty:
 - a. nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále také jen „GDPR“) a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů,
 - b. zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
 - c. zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
 - d. zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, resp. zákonem č. 328/2025 Sb., o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. 1. 2027,
 - e. zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,
 - f. zákonem č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,

- g. směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (přepracované znění),
 - h. Etickým kodexem České zemědělské univerzity v Praze.
- (4) Směrnice současně vychází z principů otevřené vědy a vědecké integrity, které považují správu výzkumných dat za integrální součást výzkumného procesu. Zvláštní důraz je kladen na dodržování FAIR principů, které tvoří základní rámec pro nalezitelnost, dostupnost, interoperabilitu a opětovnou využitelnost výzkumných dat napříč obory a institucemi.
- (5) Směrnice je závazná pro všechny osoby zapojené do vědeckovýzkumné činnosti na ČZU nebo vykonávající vědeckovýzkumnou činnost jejím jménem. Jednotliví děkani, resp. ředitel IVP mohou v souladu s touto směrnicí stanovit konkrétní podmínky správy výzkumných dat s ohledem na oborová specifika a specifika konkrétního pracoviště.
- (6) Tato směrnice se vztahuje na veškerá výzkumná data vznikající v rámci vědeckovýzkumné činnosti financované z veřejných, institucionálních nebo komerčních zdrojů, včetně smluvního výzkumu a partnerství s externími subjekty. V případě, že externí podmínky (např. grantová smlouva, konsorciální dohoda nebo dohoda o mlčenlivosti) stanoví přísnější pravidla pro správu výzkumných dat, mají tato pravidla přednost.

Článek 2

Definice pojmů

- (1) Pro účely této směrnice se používají následující pojmy:
- a. **Výzkumná data** – veškeré informace vytvořené, shromážděné nebo odvozené v průběhu výzkumu, které slouží jako důkaz k ověření či reprodukci výsledků, bez ohledu na formu a médium (elektronická i fyzická), včetně softwaru a zdrojového kódu, biologických vzorků, laboratorních záznamů, terénních protokolů nebo nosičů informací. V průběhu životního cyklu výzkumných dat mohou mít povahu živých (aktivních) výzkumných dat – průběžně upravovaných a verzovaných, nebo po ukončení zpracování (např. sběru, čištění, analýze a validaci) finálních výzkumných dat, určených k uchování a případnému zpřístupnění. Zahrnuje také výzkumná data obsahující osobní nebo citlivé údaje, výzkumná data chráněná právem duševního vlastnictví, software, databáze, obrazová, zvuková, prostorová nebo jiná strukturovaná či nestrukturovaná výzkumná data vzniklá v rámci vědeckovýzkumné činnosti.
 - b. **Osoby zapojené do vědeckovýzkumné činnosti** – všechny osoby působící na ČZU nebo spolupracující na vědeckovýzkumné činnosti jejím jménem, které se podílejí na přípravě, realizaci, zpracování nebo podpoře vědeckovýzkumné činnosti. Zejména jde o akademické a výzkumné pracovníky, studenty doktorského, magisterského i bakalářského studia, technickohospodářské pracovníky a osoby spolupracující na základě smluvního vztahu. Do této skupiny patří i další spolupracující osoby či subjekty, které se na výzkumu podílejí např. sběrem, poskytováním či zpracováním výzkumných dat, a to podle povahy a rozsahu jejich účasti. Tyto osoby postupují podle pokynů výzkumníka nebo vedoucího výzkumného týmu (či pověřené osoby).

- c. **Výzkumník** – osoba, která pracuje s výzkumnými daty v celém jejich životním cyklu (např. plánuje, shromažďuje, vytváří, zpracovává, dokumentuje, sdílí a dlouhodobě uchovává). U týmové činnosti plní tuto roli vedoucí výzkumného týmu (či jím pověřená osoba).
- d. **Metadata** – informace popisující strukturu, kontext a vlastnosti výzkumných dat. Umožňují jejich identifikaci, vyhledávání, porozumění a další zpracování v rámci i mimo původní vědeckovýzkumný kontext.
- e. **Perzistentní identifikátor** – trvale přidělený, jednoznačný a strojově čitelný identifikátor, který umožňuje spolehlivou citaci, vyhledávání a správu digitálních objektů, osob nebo institucí v rámci výzkumného prostředí. V rámci ČZU jsou využívány běžně rozšířené identifikátory, jako je DOI (Digital Object Identifier), ORCID (Open Researcher and Contributor Identifier) nebo ROR (Research Organization Registry).
- f. **Repozitář** – důvěryhodný digitální systém určený pro dlouhodobé uchovávání, správu, sdílení a případnou publikaci výzkumných dat a souvisejících výstupů. V rámci ČZU musí být využívány repozitáře, které umožňují přidělení perzistentních identifikátorů, správu metadat a řízení přístupových práv v souladu s právními a institucionálními požadavky. Vyžadují-li to podmínky financování externím subjektem (např. v rámci mezinárodních projektů), musí repozitář splňovat i tyto podmínky.
- g. **Úložiště** – digitální prostor určený pro dočasné nebo průběžné ukládání, sdílení a zálohování výzkumných dat během jejich aktivního zpracování. Úložiště slouží k zajištění bezpečného přístupu a ochrany výzkumných dat v průběhu vědeckovýzkumné činnosti, není však určeno pro jejich dlouhodobé uchovávání nebo zveřejnění. Pro dlouhodobou archivaci a zpřístupnění výzkumných dat jsou využívány repozitáře.
- h. **FAIR principy** – vymezují požadavky na správu výzkumných dat tak, aby byla dlouhodobě nalezitelná (Findable), dostupná (Accessible), interoperabilní (Interoperable) a opětovně využitelná (Reusable). Výzkumná data vzniklá v rámci vědeckovýzkumné činnosti na ČZU musí být spravována v souladu s těmito principy, a to po stránce technické i dokumentační, včetně zajištění metadat, licencí a infrastruktury.
- i. **Plán správy dat** (dále také jen „DMP“) – živý dokument, který popisuje, jak budou výzkumná data spravována v průběhu celého jejich životního cyklu – tj. jak budou sbírána, organizována, zabezpečena, dokumentována, uchovávána, sdílena a případně zpřístupněna. DMP se průběžně aktualizuje podle vývoje vědeckovýzkumné činnosti a v souladu s FAIR principy.
- j. **Osobní údaje** – informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (např. jméno, identifikátory, prostorové údaje, online identifikátory či prvky jedinečné identity). Nakládání s osobními údaji musí probíhat v souladu se směrnicí rektora upravující způsob nakládání, ochrany a práce s osobními údaji.
- k. **Citlivé údaje** – zvláštní kategorie osobních údajů, jejichž zpracování vyžaduje zvýšenou ochranu; zahrnují zejména údaje o zdravotním stavu, genetické a biometrické údaje za účelem jedinečné identifikace, politické názory, náboženské či filozofické přesvědčení a sexuální orientaci. Zpracování těchto údajů probíhá pouze za podmínek

stanovených právními předpisy, s použitím vhodných technických a organizačních opatření (např. pseudonymizace či anonymizace) v souladu se směrnicí rektora upravující způsob nakládání, ochrana a práce s osobními údaji.

- l. **Pseudonymizace a anonymizace** – postupy zpracování osobních údajů, které snižují nebo odstraňují možnost identifikace subjektu; dodatečné informace (např. klíče či tabulky), jsou-li nezbytné, se uchovávají odděleně a jsou chráněny vhodnými bezpečnostními, technickými a organizačními opatřeními. Pseudonymizace je vratná (při dostupnosti dodatečných informací), zatímco anonymizace je z principu nevratná a takto upravená výzkumná data se již nepovažují za osobní údaje.
- m. **Duševní vlastnictví** – zahrnuje práva k výsledkům vědeckovýzkumné činnosti, zejména k výzkumným datům, softwaru, databázím, dokumentaci a dalším výstupům, které mají povahu autorského díla nebo jiného chráněného výstupu podle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů a souvisejících právních předpisů (zejména zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů).
- n. **Licence** – právní nástroj určující podmínky nakládání s výzkumnými daty a jejich dalšího využití třetími osobami. V rámci otevřeného sdílení výzkumných dat se využívají zejména standardizované otevřené licence, případně smluvní ujednání s třetími osobami. Volba licence musí odpovídat právnímu rámci, požadavkům poskytovatelů financí a specifikům projektu.

Článek 3

Povinnosti a odpovědnosti

- (1) V rámci ČZU je vytvořen institucionální rámec a podpůrná infrastruktura pro správu výzkumných dat. Za tímto účelem jsou zajišťovány:
 - a. podpora využívání důvěryhodných úložišť a repozitářů pro krátkodobé i dlouhodobé uchovávání výzkumných dat, včetně podpory bezpečnosti dat, řízení přístupových práv a dlouhodobého uchování;
 - b. metodická, technická a právní podpora výzkumníkům v oblasti nakládání s výzkumnými daty, včetně školení a poradenství;

- c. průběžný rozvoj systému vzdělávání, metodická podpora a osvěta v oblasti správy výzkumných dat a otevřené vědy, a sledování vývoje příslušných národních i mezinárodních standardů a osvědčených postupů;
 - d. poskytování nástrojů pro plánování správy výzkumných dat;
 - e. definice pravidel pro předávání, zpřístupnění a archivaci výzkumných dat při ukončení výzkumné činnosti nebo pracovního poměru;
 - f. podpora souladu vědeckovýzkumných činností s etickými zásadami, příslušnými právními předpisy a principy otevřené vědy;
 - g. odpovídající kontrolní mechanismy k ověření souladu s touto směrnicí, zejména při schvalování projektů, hodnocení výsledků výzkumu a ukládání výzkumných dat do repozitářů.
- (2) Výzkumník je povinen se seznámit s touto směrnicí, řídit se jejími ustanoveními a zajišťovat správu výzkumných dat v souladu s nimi. Každá osoba zapojená do vědeckovýzkumné činnosti je odpovědná za správu výzkumných dat v rozsahu odpovídajícím své roli a míře zapojení do výzkumu. U týmové činnosti nese celkovou odpovědnost za správu výzkumných dat výzkumník, který může pověřit jiného výzkumníka, nebo osobu zapojenou do vědeckovýzkumné činnosti plněním jednotlivých úkolů správy výzkumných dat. Pověřený výzkumník nebo pověřená osoba je povinen plnit jednotlivé úkoly správy výzkumných dat v souladu s touto směrnicí a nese odpovědnost za jejich řádné provedení. Výzkumník je dále povinen zajistit, aby osoby zapojené do vědeckovýzkumné činnosti, které nejsou v pracovněprávním vztahu k ČZU, byly v přiměřeném rozsahu a prokazatelně seznámeny s touto směrnicí a jejími relevantními ustanoveními.
- Odpovědnost výzkumníka za správu výzkumných dat zahrnuje:
- a. vypracování, pravidelnou aktualizaci a uchování DMP;
 - b. zajištění bezpečného uložení a dlouhodobé archivace výzkumných dat, včetně řízení přístupových práv;
 - c. zajištění řádné a průběžné dokumentace výzkumných dat a jejich zpracování v souladu s touto směrnicí;
 - d. vytvoření metadat a volba vhodného repozitáře a licence pro zpřístupnění výzkumných dat, včetně posouzení souladu podmínek repozitáře s právními, smluvními a institucionálními požadavky;
 - e. zabezpečení kvality, integrity a auditovatelnosti výzkumných dat, včetně kontroly jejich úplnosti a konzistence;
 - f. posouzení etických aspektů sběru a zpracování výzkumných dat a zajištění příslušných povolení či souhlasů podle povahy výzkumu (např. informovaný souhlas účastníků, stanovisko či povolení etické komise), jsou-li vyžadovány;
 - g. zabezpečení souladu vědeckovýzkumné činnosti s legislativními, etickými a institucionálními požadavky;
 - h. v případě ukončení pracovního poměru nebo vědeckovýzkumné činnosti zajištění předání výzkumných dat v souladu s interními pravidly a dokumentací projektu;
 - i. průběžné vzdělávání se v oblasti správy výzkumných dat a otevřené vědy a sledování vývoje příslušných národních i mezinárodních standardů a osvědčených postupů;
 - j. výběr výzkumných dat určených k dlouhodobé archivaci s ohledem na jejich vědeckou, právní nebo institucionální hodnotu;

- k. zpřístupnění výzkumných dat v repozitáři v souladu s touto směrnicí, pokud tomu nebrání právní, etické, smluvní nebo jiné oprávněné důvody.
- l. zohlednění požadavků poskytovatelů financí na správu výzkumných dat již ve fázi přípravy projektové žádosti a zajištění jejich promítnutí do plánu správy dat (DMP) a pracovních postupů v souladu s touto směrnicí.

Článek 4

Zásady správy výzkumných dat

- (1) Všechny osoby zapojené do vědeckovýzkumné činnosti na ČZU jsou povinny výzkumná data spravovat v souladu s následujícími zásadami:
 - a. Správa výzkumných dat se řídí platnými právními předpisy a etickými normami, včetně pravidel ochrany osobních údajů (dle směrnice rektora upravující způsob nakládání, ochranu a práce s osobními údaji) a klasifikaci informací (dle směrnice rektora upravující klasifikaci a ochranu informačních aktiv).
 - b. Vědeckovýzkumné postupy, výzkumná data a metadata musí být dokumentovány tak, aby umožňovaly transparentnost výzkumu, ověřitelnost analytických kroků a replikovatelnost závěrů.
 - c. Musí být zajištěna kvalita a integrita výzkumných dat – správnost, úplnost, konzistence a sledovatelnost po celou dobu životního cyklu výzkumných dat. Všechny zásahy do výzkumných dat musí být řádně zaznamenány.
 - d. Výzkumná data musí být spravována v souladu s FAIR principy, pokud tomu nebrání právní nebo etické důvody.
 - e. Výzkumná data určená k uchování nebo zpřístupnění musí být uložena v repozitáři, který umožňuje dlouhodobou archivaci a přidělení perzistentních identifikátorů.
 - f. Proces správy výzkumných dat musí být auditovatelný – včetně dokumentace verzí, změn, přístupových práv a odpovědných osob.

Článek 5

Požadavky na správu výzkumných dat v jednotlivých fázích životního cyklu výzkumných dat

- (1) Správa výzkumných dat probíhá ve všech fázích životního cyklu výzkumných dat. Osoba odpovědná za správu výzkumných dat je povinna v jednotlivých fázích životního cyklu výzkumných dat zajistit splnění následujících požadavků.
- (2) **Plánování**
 - a. Každá vědeckovýzkumná činnost financovaná z veřejných zdrojů nebo jiných zdrojů, které to vyžadují, musí mít zpracovaný DMP.
 - b. DMP musí být zpracován před zahájením sběru výzkumných dat, pravidelně aktualizován a uchováván po celou dobu realizace vědeckovýzkumné činnosti.
 - c. Centrum otevřené vědy (Knihovna ČZU) poskytuje podporu formou šablon, metodických návodů a nástrojů v oblasti správy výzkumných dat.
- (3) **Sběr výzkumných dat**

- a. Výzkumná data musí být sbírána v souladu s metodologickými a oborovými standardy a zároveň s ohledem na jejich zabezpečení, kvalitu a integritu.
- b. Výzkumná data musí být uchovávána v důvěryhodném úložišti, které zajišťuje bezpečné ukládání, zálohování a řízení přístupů již v průběhu sběru.
- c. Již při sběru výzkumných dat je nutné přijmout opatření k ochraně osobních a citlivých údajů.
- d. Sběr výzkumných dat musí být dostatečně dokumentován tak, aby byla zajištěna transparentnost a ověřitelnost.

(4) **Zpracování a dokumentace výzkumných dat**

- a. Při zpracování výzkumných dat musí být vedeno verzování, zaznamenány změny ve výzkumných datech a uchovávány informace o jejich zpracování v rámci používaného úložiště.
- b. Výzkumná data musí být uložena ve formátech, které jsou strojově čitelné a dlouhodobě dostupné.
- c. Povinnou součástí výzkumných dat jsou metadata popisující obsah, původ, strukturu a kontext.

(5) **Analýza výzkumných dat**

- a. Analytické postupy a výsledky musí být ukládány v úložištích tak, aby byla zajištěna jejich dohledatelnost a reprodukovatelnost (např. skripty, protokoly, parametry).
- b. Pokud je to možné, musí být využit opakovatelný postup a verzování kódu či skriptů.

(6) **Uchovávání a archivace výzkumných dat**

- a. Výzkumná data musí být uchována po dobu stanovenou příslušnými předpisy nebo smluvními závazky, nejméně však 10 let, není-li stanoveno jinak.
- b. Pro dlouhodobou archivaci se vybírají výzkumná data s ohledem na jejich vědeckou, právní nebo institucionální hodnotu.
- c. Pro uchovávání výzkumných dat během řešení výzkumu musí být využívána úložiště zajišťující bezpečné uložení, zálohování a řízení přístupů.
- d. Pro dlouhodobou archivaci výzkumných dat musí být použity repozitáře splňující technické a bezpečnostní standardy (např. zálohování, kontrola integrity, řízení přístupů).

(7) **Sdílení a zpřístupnění výzkumných dat**

- a. Výzkumná data musí být sdílena v souladu se zásadou „otevřená jak jen možno, uzavřená jen jak nutno“¹, pokud to povaha dat nebo technické podmínky umožňují.
- b. Výzkumná data musí být zpřístupněna v repozitáři, pokud tomu nebrání právní, etické, smluvní nebo jiné oprávněné důvody (např. ochrana duševního vlastnictví nebo citlivých údajů).
- c. V případě omezení zpřístupnění výzkumných dat musí být uveden důvod a délka omezení (např. embargo, smluvní nebo etické ustanovení). Každé omezení

¹ Zásada „as open as possible, as closed as necessary“ byla poprvé formulována Evropskou komisí v roce 2016 v rámci programu Horizon 2020 (https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf) a následně přijata Radou EU jako klíčový princip pro správu výzkumných dat (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9526-2016-INIT/en/pdf>). Tato formulace se stala mezinárodním standardem a je součástí Doporučení UNESCO k otevřené vědě z roku 2021 (<https://doi.org/10.54677/MNMH8546>).

zpřístupnění výzkumných dat musí být odůvodněno a zaznamenáno v DMP, pokud DMP ještě nebyl vypracován, musí být odůvodnění uvedeno v projektové žádosti nebo jiné související dokumentaci a bezodkladně doplněno do DMP po jeho vypracování.

- d. Sdílená výzkumná data musí být opatřena vhodnou licencí (např. CC BY) a perzistentním identifikátorem (např. DOI).

(8) Znovuvyužití výzkumných dat

- a. Při dalším využití výzkumných dat musí být respektovány licenční podmínky, citace výzkumných dat (včetně perzistentních identifikátorů) a podmínky uvedené v metadatech.
- b. Změny či derivate původních výzkumných dat musí být dokumentovány tak, aby byla zachována návaznost a dohledatelnost původních výzkumných dat.

(9) Vyřazení a likvidace výzkumných dat

- a. Výzkumná data lze vyřadit po uplynutí doby jejich uchování, pokud nejsou určena k dalšímu využití nebo dlouhodobé archivaci.
- b. Likvidace výzkumných dat musí být provedena bezpečným způsobem, který odpovídá povaze dat, a v souladu s právními předpisy o ochraně osobních údajů a relevantními vnitřními a interními předpisy ČZU.
- c. O vyřazení výzkumných dat se pořizuje dokumentovaný záznam, který se uchovává po dobu nejméně 3 let.
- d. V případech, kdy mají výzkumná data povahu dokumentů ve smyslu Spisového a skartačního řádu ČZU, postupuje se při jejich vyřazení a likvidaci v souladu s tímto předpisem.

Článek 6

Duševní vlastnictví a vlastnictví výzkumných dat

- (1) Práva k výzkumným datům, která jsou předmětem duševního vlastnictví, se řídí směrnicí rektora upravující správu duševního vlastnictví na ČZU, resp. příslušnými právními předpisy, zejména zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Majetková práva k výzkumným datům se řídí příslušnými právními předpisy, zejména zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. V případě výzkumných dat, která byla vytvořena osobami mimo pracovněprávní vztah k ČZU a která mají povahu autorského díla nebo jiného předmětu ochrany duševního vlastnictví, je možné jejich užívání pouze v rozsahu stanoveném právními předpisy nebo na základě smluvního ujednání, zejména

licenční smlouvy. Jsou-li taková výzkumná data využívána v rámci vědeckovýzkumné činnosti realizované na ČZU, je výzkumník povinen zajistit odpovídající oprávnění k jejich užití v souladu s účelem výzkumu.

- (3) Výzkumník je povinen řídit se při nakládání s výzkumnými daty právními předpisy, vnitřními a interními předpisy ČZU a smluvními ujednáními, která se týkají práv k výzkumným datům, jejich archivace a zpřístupnění.
- (4) V případech, kdy je to s ohledem na povahu výzkumných dat nebo způsob jejich využití nezbytné, je výzkumník povinen při nakládání s výzkumnými daty postupovat ve spolupráci s příslušným pracovištěm ČZU zajišťujícím právní, smluvní nebo projektovou podporu (např. Právním odborem ČZU nebo pracovištěm zajišťujícím podporu projektů) a za tímto účelem informovat příslušné pracoviště ČZU zajišťující právní, smluvní nebo projektovou podporu o smluvních ujednáních, která se týkají práv k výzkumným datům, jejich archivace a zpřístupnění.
- (5) Při zveřejnění výzkumných dat je výzkumník povinen respektovat licenční podmínky, smluvní omezení a důvěrnost výzkumných dat vyplývající z právních předpisů nebo smluvních ujednání. V případě výzkumných dat vzniklých v rámci spolupráce s externími subjekty se doporučuje zveřejnění předem konzultovat s pracovištěm ČZU zajišťujícím právní, smluvní nebo projektovou podporu (např. Právním odborem ČZU nebo pracovištěm zajišťujícím podporu projektů).

Článek 7

Právní rámec a etické požadavky

- (1) Výzkumná data musí být vždy spravována v souladu s platnými právními předpisy a vnitřními a interními předpisy ČZU.
- (2) Při správě výzkumných dat musí být vždy dodržovány požadavky právních předpisů na ochranu osobních údajů, zejména musí být zajištěno transparentní, bezpečné a zákonné zpracování údajů a jejich uchování přiměřenou dobu.
- (3) Osoby zapojené do vědeckovýzkumné činnosti jsou povinny dodržovat etické zásady výzkumu včetně zásad vědecké integrity, transparentnosti a důvěryhodnosti.
- (4) Výzkum, který podléhá etickému posouzení (např. práce s lidskými účastníky nebo zvířaty, citlivými osobními údaji, zdravotnickými či biometrickými daty apod.), musí být schválen příslušnou etickou komisí ČZU nebo externím orgánem podle povahy výzkumu.
- (5) Výzkumná data obsahující citlivé údaje (např. zdravotní, biometrické, genetické, geolokační) musí být zabezpečena odpovídajícím způsobem a zpřístupněna pouze oprávněným osobám podle stanovených pravidel výzkumníkem.
- (6) V případě pochybností o souladu vědeckovýzkumné činnosti s právním nebo etickým rámcem je výzkumník povinen konzultovat věc s pracovištěm ČZU zajišťujícím právní, smluvní nebo projektovou podporu (např. Právním odborem ČZU nebo pracovištěm zajišťujícím podporu projektů).

Článek 8

Závěrečná ustanovení

- (1) Tato směrnice nabývá platnosti a účinnosti dnem vyhlášení.
- (2) V případě vědeckovýzkumných činností zahájených před nabytím účinnosti této směrnice se její ustanovení uplatní v rozsahu, v jakém to umožňuje povaha a aktuální stav vědeckovýzkumné činnosti.

V Praze dne 23. července 2026

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.
rektor, v.r.